

FIȘA DISCIPLINEI

SEMINAR CERCETARE

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Studii Internaționale și Istorie Contemporană
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istorie, memorie, oralitate în secolul XX

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Seminar de cercetare- Evoluția instituțională a PCR, 1921-1989						
2.2 Titularul activităților de curs	----						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Virgiliu Leon Țărău						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DPD

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	-	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	-	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					17
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					19
Tutoriat					14
Examinări					2
Alte activități:					---
3.7 Total ore studiu individual		70			
3.8 Total ore pe semestru		100			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	•
Competențe transversale	•

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<i>Seminarul isi propune sa ilustreze dinamica organizationala si decizionala a structurilor de putere din PCR. Dimnasionat diacronic, in etapele specifice dezvoltarii partidului, cursul va dezvolta sincronic module analitice dedicate segmentelor functionale, administrative si birocratice, ce au exercitat puterea in PCR. Astfel, structurile decizionale (Secretariat, Birou Politic, Comitet executiv...etc), cele reprezentative (Comitet Central), dar mai ales cele de administrare a puterii, de selectionare a cadrelor, organizatoric, sau administrativ politic, vor fi analizate in ambele dimensiuni evocate, comparativ sau la nivelul unor studii de caz. In mod firesc, comparatismul va fi relevat atat in raport cu modelul primordial sovietic, cat si cu cele ale statelor de democratie populara. Ca atare, utilizand formule diverse din perspectiva didactica, studiile cele mai recente realizate in problematica, surse de epoca in diverse formate, vor putea fi intelese resorturile puterii, evolutia structurala a PCR, atat ca un caz national (cultura politica, organizationala, dinamica structural-functionala), cat si ca parte a unui conglomerat ideologic, exportat din spatiul sovietic.</i>
7.2 Obiectivele specifice	- Capacitatea de a realiza o analiza interdisciplinară din sfera tematicii disciplinei propuse. - Deprinderea elementelor structurale de analiză instituțională și organizațională - Însușirea competențelor specifice analizei <i>noii istorii politice</i>

8. Conținuturi

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. <i>Modelul organizational comunist – între ideologie si experienta istorica. Partidul Comunist din Romania in perioada interbelica Istoriografia recenta – dupa</i>	Dezbateri, analize de texte, videoproiector	

<i>revizionism si totalitarism; Intre Marx si Lenin – veriga lipsa, institutiile puterii in comunism; Experimentul sovietic – de la conducerea colectiva la personalizarea puterii in anii 30; Cadre si nuclee de putere – in cautarea formulei de institutionalizare; Structuri de putere interne. Factionalism si policentrism; Dependente Cominterniste si specific regional in perioada frontului popular antifascist)</i>		
1. <i>Razboiul si recalibrarea structurilor interne in primii ani postbelici .Alegerile din 1946 si noua paradigma organizationala a PCR</i> <i>Intre Moscova si Targu Jiu....dinamica raporturilor de putere in timpul razboiului. Emergenta noilor figuri si a noilor structuri de administrare a puterii.</i> <i>Între disciplina de partid si politica Frontului National....bipolarizarea organizationala</i> <i>Piramida puterii – structuri nationale, regionale, judetene si sectoriale</i> <i>Conferinta Nationala a PCR – 1945.</i> <i>De la frontul national la Blocul democratic...replicarea formulelor de partid la nivelul aliantei electorale si a structurilor de putere teritoriale</i> <i>Strategia si tactica electorala a PCR in alegerile din 1946</i> <i>De la discursul ideologic la practica politica (Plenara din ianuarie 1946, Vizita la Moscova din aprilie 1946, controlul devierilor nationaliste)</i> <i>Invatamintele campaniei pentru alegeri din 1946 (Conferinta din februarie 1947)</i>	Dezbatare, analize de texte, videoproiector	
1. <i>Restructurarea cadrelor, a structurilor organizationale in perioada de tranzitie de la democratia populara la dictatura proletariatului.</i> <i>Integrare si subordonare. Perpetuarea politicilor de front in exercitarea puterii – 1948- 1953 (unificarea cu PSD, relatiile cu organizatiile minoritare, cu partidele politice din front: Frontul Plugarilor, Partidul National Popular, Partidul National Liberal Tatarescu, Bejan, Ceapa) si cu asociatiile de suport (Apararea patriotica, UFAR etc)</i> <i>Campania de verificare a membrilor PCR – 1947-1952.</i>	Dezbatare, analize de texte, videoproiector	

<i>Redistribuirea rolurilor centrale si emergenta noii generatii de conducere.</i> <i>Structurile de putere ale Partidului Muncitoresc in stalinismul tarziu.</i>		
<i>Lupta pentru putere – de la conducerea colectiva la personalizarea puterii lui Gheorghiu Dej.</i> <i>1. Intre comunistii nationali si cei de la Moscova....o dezbatare istoriografica sau o diferentiere functionala</i> <i>2. Eliminarea lui Patrascanu si efectele sale</i> <i>3. Consolidarea puterii lui Dej si eliminarea factiunii Pauker-Luca- Teohari Georgescu.</i> <i>4. De la comitete provizorii la regionalizare – distributia puterii la nivel teritorial</i>	Dezbatare, analize de texte, videoproiector	
<i>De la structura stalinista, importata, (Birou Politic, Cadre, Organizatoric etc) la cea institutionalizata la mijlocul anilor cincizeci (Secretariat, Birou, Sectia Administrativ-Politica, etc). Apogeul institutionalizarii puterii lui Dej – 1957-1964</i> <i>1. Nomenclatura partidului</i> <i>2. Structuri de putere</i> <i>3. Studiu de caz: Directia Superioara Politica a Armatei</i> <i>4. Marginalizarea contestatarilor- restructurari de cadre, decaderea lui Chisinevski si Miron Constantinescu</i> <i>5. Plenara din decembrie 1961....</i> <i>6. Restructurarea formulelor institutiionale de putere in ultima parte a regimului Dej</i>	Dezbatare, analize de texte, videoproiector	
<i>De la Gheorghiu Dej la Ceaușescu – noua paradigma institutiională și organizatiională</i> <i>a. Succesiunea - intre modelul stalinist și lunga tranziție generatiională</i> <i>b. o nouă constituție....un nou congres și o nouă organigramă</i> <i>c. eliminarea practicilor cultice dedicate lui Dej și noile formule de agregare a puterii in jurul lui Ceaușescu – structuri generatiionale și</i>	Dezbatare, analize de texte, videoproiector	

patrimonializarea puterii d. lichidatorism și reglări de conturide la anchetele împotriva Securității la eliminarea ultimilor baroni ai lui Dej (Maurer, Bodnăraș etc) e. noua arhitectură instituțională – Congresele 9-11		
Structuri de putere în ultima parte a regimului Ceaușescu a. personalizarea și patrimonializarea instituțiilor partinice b. cultul personalității la apogeu c. contestare și acomodare partinica (de la cazul Parvulescu la scrisoarea celor 6) d. noua nomenclatura, între gerontocrație și noul val - criterii de selecție și afirmare în structurile ideologice	Dezbateri, analize de texte, videoproiector	
Congresele și plenarele partidului. Agende, structuri de personal și atribuții	Dezbateri, analize de texte, videoproiector	
Comitetul Central. Generații și structuri de reprezentare	Dezbateri, analize de texte, videoproiector	
Biroul Politic, Secretariatul, Comitetul Executiv. De la conducerea colectivă la ficționalizarea-personalizarea acesteia. De la Biroul Organizatoric la Secția Administrativ Politică. Agenda de control și supraveghere. Atribuții, componente etc.	Dezbateri, analize de texte, videoproiector	
Structurile de forță ale partidului. Sectorul de Cadre, Verificările și formele de legitimare generațională prin Ministerul Apărării și Ministerul de Interne.	Dezbateri, analize de texte, videoproiector	

Bibliografie

Surse originale care vor fi dezbătute în seminar, provenite din

1. Arhivele Naționale ale României

Fond CC al PCR –Cămarerie

-Gospodăria de Partid.

-Secția Administrativ-Politică

-Secția Economică.

-Secția Organizatorică.

-Secția de Propagandă și Agitație

-Secția Relații Externe

ISISP - Institutul de Studii Istorice și Social Politice

2. Arhivele CNSAS – Fond Documentar, Informativ și Penal

Documente editate

Copilăria comunismului în Arhiva Cominternului, ediție de documente coordonată de Alina Tudor-Pavelescu, Arhivele Naționale ale României, București, 2001.

O destalinizare ratată. Culisele cazului Miron Constantinescu-Iosif Chișinevschi (1956-1961), ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Alina Tudor și Dan Cătănuș, postfață de Florin Constantiniu, Editura Elion, București, 2001.

Stenogramele ședințelor Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. 1948, vol. I, studiu introductiv de Ioan Scurtu, Arhivele Naționale ale României, București, 2002.

Stenogramele Ședințelor Biroului Politic și ale Secretariatului Comitetului Central al PMR, vol. II, 1949, studiu introductiv de Ioan Scurtu, Arhivele Naționale ale României, București, 2003.

Tudor, Alina, Cătănuș, Dan, *Amurgul ilegalistilor. Plenara CC al PMR din 9-13 iunie 1958*, postfață de Florin Constantiniu, Editura Vremea, București, 2000

Dosarul Ana Pauker: Plenara CC al PMR din 30 noiembrie-5 decembrie 1961, vol. I, II, selecția și editarea documentelor, studiu introductiv și note de Elis Neagoe-Pleșa și Liviu Pleșa, cuvânt înainte de Florin Constantiniu, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Editura Nemira, București, 2006.

Sinteze, memorialistică și lucrări de specialitate

Apor, Balázs, Behrends, Jan C., Jones, Polly, Rees, E. A. (editori), *The Leader Cult in Communist Dictatorships: Stalin and the Eastern Bloc*, Palgrave Macmillan, 2004

Betea, Lavinia, *Lucrețiu Pătrășcanu: moartea unui lider comunist*, Editura Curtea Veche, București, 2011.

Bosomitu, Ștefan, Burcea, Mihai (coord.), *Spectrele lui Dej. Incursiuni în biografia și regimul unui dictator*, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Editura Polirom, Iași, 2012.

Cătănuș, Dan, *A doua destalinizare. Gh. Gheorghiu-Dej la apogeul puterii*, prefață de Florin Constantiniu, Editura Vremea, București, 2005

Cioroianu, Adrian, *Pe umerii lui Marx. O introducere în istoria comunismului românesc*, Editura Curtea Veche, București, 2005.

Deletant, Dennis, *Teroarea comunistă în România. Gheorghiu-Dej și statul polițienesc, 1948-1965*, traducere de Lucian Leuștean, Editura Polirom, Iași, 2001.

Du Bois, Pierre, *Ceașescu la putere. Anchetă asupra unei ascensiuni politice*, Editura Humanitas, București, 2008

Gabanyi, Anneli Ute, *Cultul lui Ceaușescu*, Editura Polirom, Iași, 2003.

Ionescu, Ghiță, *Comunismul în România*, Editura LITERA, București, 1994.

Ionescu-Gură, Nicoleta, *Nomenclatura Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român*, Editura Humanias, București, 2006.

Kunze, Thomas, *Nicolae Ceaușescu. O biografie*, Editura Vremea, București, 2002.

Marin, Manuela, *Originea și evoluția cultului personalității lui Nicolae Ceaușescu: 1965-1989*, Editura Altip, Alba Iulia, 2008.

Mihalache, Andi, *Istorie și practici discursive în România „democrat-populară”*, Editura Albatros, București, 2003.

Neagoe-Pleșa, Elis, *Reflectarea cultului personalității lui Gheorghe Gheorghiu-Dej*

Tănase, Stelian, *Elite și societate. Guvernarea Gheorghiu-Dej. 1948-1965*, Editura Humanitas, București, 2006.

Tismăneanu, Vladimir, *Fantoma lui Gheorghiu-Dej*, traduceri de M. Mihăeș, A. Ghimpu, I. Pleoșteanu, D. Roțcu, L. Sinon, prefață de Mircea Mihăeș, Editura Univers, București, 1995.

Tismăneanu, Vladimir, Vasile, Cristian, *Perfectul acrobat. Leonte Răutu, măștile răului*, Editura Humanitas, București, 2008.

Vasile, Cristian, *Literatura și artele în România comunistă. 1948-1953*, Editura Humanitas, București, 2010.

_____, *Politicile culturale comuniste în timpul regimului Gheorghiu-Dej*, Editura Humanitas, București, 2011

Memorialistică:

Beniuc, Mihai, *Sub patru dictaturi. Memorii (1940-1975)*, ediție îngrijită de Ion Cristoiu și Mircea Suci, prefață de Ion Cristoiu, Editura „Ion Cristoiu” S. A., București, 1999.

Betea, Lavinia, *Partea lor de adevăr*, Editura Compania, București, 2008.

Brucan, Silviu, *Generația irosită. Memorii*, Editurile Univers & Calistrat Hogaș, București, 1992.

Câmpeanu, Pavel, *Ceaușescu, anii numărătorii inverse*, Editura Polirom, Iași, 2002.

Culpe care nu se uită. Convorbiri cu Cornel Burtică, cuvânt înainte de Adrian Cioroianu, postfață de Dan Pavel, note de Rodica Chelaru, Editura Curtea Veche, București, 2001.

Gaston Marin, Gheorghe, *În serviciul României lui Gheorghiu-Dej. Însemnări din viață*, Editura Evenimentul Românesc, București, 2000.

Niculescu-Mizil, Paul, *O istorie trăită*, vol. I, Editura Enciclopedică, București, 1997

Paraschivescu, Miron Radu, *Jurnalul unui cobai (1940-1954)*, ediție îngrijită de Maria Cordoneanu, prefață de Vasile Igna, Editura Dacia, Cluj, 1994.

Popescu, Dumitru, *„Am fost și cioplitor de himere”. Un fost lider comunist se destăinuie*, Editura Expres, București, 1993

Răduică, Grigore, *Crime în lupta pentru putere. 1966-1968. Ancheta cazului Pătrășcanu*, Editura Evenimentul Românesc, București, 1999.

Sfetcu, Paul, *13 ani în anticamera lui Dej*, Editura Curtea Veche, București, 2008.

Zilber, Herbert (Belu), *Actor în procesul Pătrășcanu. Prima versiune a memoriilor lui Belu Zilber*, ediție îngrijită de G. Brătescu, Editura Humanitas, București, 1997.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	-----	-----	-----
10.5 Seminar/laborator	Intocmirea unui referat conform standardelor academice 40%	Examen oral 50%	90%
10.6 Standard minim de performanță			
• Nota 5 (cinci)			

Data completării

Semnătura titularului de seminar

20.1.2024

Prof. Dr Virgiliu Leon Țărău

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....